

Sigsgaard: Som det allerede er nævnt, har udvalget rejst en lang række spørgsmål, og man kan vel også sige, at vi har fået visse resultater af de drøftelser, som spørgsmålene og besvarelsen af dem har foranlediget. Men det egentlige middel til afhjælpning af lærermangelen, en udvidelse af seminariekapaciteten, har vi i drøftelserne kun lige berørt. Der har været stillet spørgsmål om det, og spørgsmålet er blevet udmærket besvaret, men problemet er ikke drøftet særlig grundigt, vel nok fordi man har indset, at der ikke findes de nødvendige politiske muligheder for en stærk forøgelse af investeringerne på dette område.

I den forbindelse finder jeg anledning til at nævne visse erfaringer, som man i Sverige har gjort med hensyn til lærermangel, børnetal o. s. v. i de allerseneste år. I 1963 og 1964 fødtes der i Sverige betydelig flere børn, end man havde beregnet — i 1964 10.000 flere end beregnet. Man har derefter forsøgt at opstille nogle prognoser for væksten i børnetallet i årene, der kommer, og det viser sig, at den stærkere stigning vil holde sig, sådan at de tidligere prognoser ikke længere gælder.

Man er nu i gang med at drage konsekvenserne. Der er foreslået en stigning i investeringerne i læreruddannelsen på ca. 40 pct., og man arbejder videre på den led. Vi ved, at den udvikling, som konstateres i Sverige, mange gange kommer til os nogle år senere. Det er i øvrigt ikke en udvikling, der kun har vist sig i Sverige. Også fra andre højt udviklede stater kender vi dette, at på et eller andet tidspunkt af udviklingen kommer der igen en kraftig vækst i børnetallet; særlig kender vi det fra Amerika. Vi kan muligvis vente noget lignende, jeg ved det ikke. Jeg ved ikke, om vi har prognoser, der tyder på noget sådant, men noget kunne tyde på, at vi skal investere kraftigere i læreruddannelsen og i skolebyggeriet, end vi til dato har gjort.

Der tales tit om uddannelsens første-prioritet og om, at uddannelsen skal sættes

meget højt op på ønskesedlen, men det er, som om handling ikke altid følger på ord. Jeg vil håbe, at den indstilling ændres, selv om der unægtelig ikke er så forfærdelig meget, der tyder på det. Jeg tænker her på den af økonomiministeren i januar forelagte 3-årige investeringsplan, som nu skal nedskæres — man kalder det, at den skal strækkes, men realiteten er jo, at den skal nedskæres. Der vil selvfølgelig her også blive tale om nedskæring på undervisningsområdet, selv om vi vel alle er klar over, at det beløb, der oprindeligt var opført til undervisningsformål i 3 års planen, allerede i sig selv var lille og utilstrækkeligt. Nu skal det altså yderligere skæres ned. Man kunne få lyst til at rejse det spørgsmål, om det nu er så sikkert, at enhver værkstedsbygning, ethvert kontorhus er vigtigere end det, der nu skal gå ud af investeringsplanen, eller de arbejder, der nu skal strækkes. Man kan håbe, at der i fremtiden vil blive mulighed for nøjere at afveje forholdet imellem de offentlige og de private investeringer, sådan at det ikke i fremtiden kun bliver de offentlige investeringer, der gribes ind over for, når det er nødvendigt at gribe ind.

Vil man øge antallet af seminariestuderende — og der sker faktisk en forøgelse af antallet i dag, men vil man yderligere forøge det i en hurtigere takt — må også antallet af seminarielærere øges. Allerede nu er der en katastrofal mangel på kvalificerede seminarielærere. Jeg ved, det har været diskuteret at oprette en helt ny uddannelse, der kunne sikre os bedre kvalificerede seminarielærere, og der kunne måske ved denne lejlighed være grund til at spørge, hvordan det går med planen om en sådan uddannelse. Den skulle vel ikke bare sigte på uddannelse af seminarielærere, men i øvrigt på uddannelse af lærere til forskellige former for voksenundervisning.

Ved første behandling rejste jeg spørgsmålet om eventuel oprettelse af flere aften-seminarier. Det har vist sig, at behovet ikke synes at være til stede. Jeg må indrømme,